

دو قدرت اقتصادی جهان دست از رقابت برمی‌دارند؟

آفتاب یزد – گروه گزارش : فاز اول توافق تجاری میان چین وامریکا در حالی امضا شده است که به اعتقاد صاحبنظران حتی اگر چین به تعهدات خود تحت این توافق عمل کند، توافق مذکور به معنای پایان گرفتن رقابت گسترده میان دو قدرت اقتصادی نیست.

رقابت ژئوپلیتیکی و اختلاف بین مدل توسعه اقتصادی چین و سیستم اقتصادی امریکا بسیار شدید است. در مقابل، این توافق به منزله آغاز فاز دوم رقابت اقتصادی است که از طریق کنترل‌های واردات و صادرات، محدودیت‌های سرمایه‌گذاری و تحریم‌ها انجام خواهد شد.

هفته گذشته رئیس‌جمهوری امریکا و معاون نخست‌وزیر چین «فاز نخست» توافق تجاری میان دو کشور را امضا کردند. امریکا و چین از جولای سال گذشته میلادی درگیر جنگ تجاری تمام‌عیاری بودند که تاثیر بسیاری بر بازارهای جهانی گذاشت.

«دونالد ترامپ»، رئیس‌جمهوری امریکا و «لیو هه»، معاون نخست‌وزیر چین، توافقی را بعد ۱۸ ماه امضا کردند که بر اساس آن دو طرف تعرفه‌های تجاری متعددی را بر واردات کالا از یکدیگر وارد کردند.

براساس این توافق، چین توافق کرده خرید کالا از امریکا «فرازش دهد» و در این راستا طی دو سال آینده «بیش از ۲۰۰ میلیارد دلار» از محصولات این کشور را خریداری خواهد کرد. این مساله یک پیروزی بزرگ برای کشاورزان امریکایی به شمار می‌رود.

خبرگزاری رویترز درباره این توافق می‌نویسد: «توافق فاز ۱ سرپوشی به ۱۸ ماه درگیری تعرفه‌ای بین دو اقتصاد بزرگ جهان است که باعث خسارت صدها میلیارد دلار کالا، آشفته‌گی بازارهای مالی، اختلال در زنجیره‌های عرضه و کند کردن رشد اقتصادی جهان شد.ترامپ و لیو قرار است قراردادی ۸۶ صفحه‌ای را در حضور ۲۰۰ فعال اقتصادی و مقام‌های دولتی و دیپلماتیک در کاخ سفید امضا کنند.

محور انتخاب مجدد ترامپ

ترامپ روی این توافق به عنوان محور انتخاب مجدد خود در انتخابات سال ۲۰۲۰ امریکا حساب کرده است. وی هفته گذشته در وهایو، این توافق را «جولای بزرگ زیبا» خواند و گفت: «کشاورزان ما از این توافق نفع خواهند برد. من به آن‌ها می‌گویم، بروید و تراکتورهای بزرگ‌تر بخرید. تراکتورهای بزرگ‌تر بخرید.»

محور این توافق بر روی افزایش واردات چین از امریکا برای جبران کسری تراز تجاری استوار است. کسری تراز تجاری امریکا در سال ۲۰۱۸ به ۴۲۰ میلیارد دلار رسیده بود. حالا قرار است که چین جبران این کسری، در مدت دو سال ۲۰۰ میلیارد دلار کالای بیشتر از امریکا وارد کند.

یک منبع آگاه به رویترز اعلام کرده است که چین ۸۰ میلیارد دلار از این میزان را از محصولات تولیدی امریکا شامل هوابیما، خودرو و قطعات خودرو، ماشین‌آلات کشاورزی و دستگاه‌های پزشکی خرید خواهد کرد.

پس ۵۰ میلیارد دلار انرژی بیشتر و ۳۵ میلیارد دلار نیز خدمات خواهد خرید. در مقایسه با سال پایه ۲۰۱۷ نیز میزان خرید محصولات کشاورزی ۳۲ میلیارد دلار افزایش خواهد یافت.

در سال ۲۰۱۷ میزان صادرات کشاورزی امریکا ۲۴ میلیارد دلار بود و حالا با اضافه شدن سالانه ۱۶ میلیارد دلار خرید بیشتر، ترامپ به هدف صادرات ۴۰ تا ۵۰ میلیارد دلاری فروش محصولات کشاورزی به چین رسیده است.

با این حساب، این توافق سود بزرگی برای کشاورزان، شرکت هوابیما ساز بوئینگ، خودروسازان امریکایی و تولیدکنندگان تجهیزات سنگین خواهد بود. اما برخی از تحلیلگران نسبت به آن بدبین هستند.

چینی‌ها تن به تغییرات بنیادین می‌دهند؟

«جیم پائولسون»، استراتژیست سرمایه‌گذاری به رویترز می‌گوید: «من تغییر بنیادین در هزینه چینی‌ها را بعید می‌دانم و انتظار چندانی برای تحقق اهداف توافق شده ندارم.» وی ادامه داد: «ما فکر می‌کنم که کل مذاکرات اس‌و رو به جلوی فوئتابلی برای هر دو طرف چین و امریکا بوده است.» یک ماه پیش، چین و امریکا فاز یک این توافق را امضا کرده بودند که بر اساس آن وضع تعرفه‌های جدید ۱۵ درصدی روی ۱۶۰ میلیارد دلار کالاهای مصرفی چینی معلق شد.
چند هفته قبل از کریسمس، ۱۱۵ میلیارد دلار از این تعرفه‌ها شامل آیفون، لپ‌تاپ و سایر لوازم الکترونیکی می‌شد. همچنین به موجب این توافق، امریکا تعرفه‌های موجود فعلی روی سایر کالاها را نیز کاهش داد، چنین نیز پذیرفت که واردات کالاهای امریکایی در حوزه انرژی، دارویی و محصولات کشاورزی را افزایش دهد. چین و امریکا جمعه شب اعلام کردند که به فاز اول توافق تجاری دست پیدا کرده‌اند که شامل معافیت‌های تعرفه‌ای، افزایش خریدهای کشاورزی و تغییرات اساسی در مورد دارایی‌های معنوی و تکنولوژی است.

مفاد توافق چیست؟

به گزارش س‌ان‌بی‌سی، چین و امریکا اعلام کردند که به توافق فاز اول تجاری دست پیدا کرده‌اند که شامل معافیت‌های تعرفه‌ای، افزایش خریدهای کشاورزی و تغییرات ساختاری در مورد دارایی‌های معنوی و مسائل تکنولوژی می‌باشد. ترامپ با اشاره به اینکه این توافقی بسیار بزرگ و عالی است، گفت: تعرفه‌هایی که قرار بود از روز یکشنبه اجرایی شوند، لغو خواهند شد. اما بر خلاف آنچه اولویت چین در این مذاکرات اعلام شده بود، ترامپ گفت که تعرفه‌های ۲۵ درصدی بر ۲۵۰ میلیارد دلار واردات چینین پابرجا خواهند ماند. با این حال اعلام شد که تعرفه‌های موجود برای ۱۲۰ میلیارد دلار از واردات چین به ۷.۵ درصد کاهش می‌یابد.

همچنین طبق گفته معاون وزیر تجارت چین، لیاو مین، این کشور در نظر دارد تعرفه‌های تلافی‌جویانه بر کالاهای امریکایی که قرار بود از این یکشنبه اجرایی شوند را لغو کند. از سوی دیگر قرار است چین خریدهای کشاورزی خود از هنوز را به شدت افزایش دهد، هرچند مقدار این افزایش نیز اعلام نشده است.

نماینده تجاری امریکا، رابرت لایتایزر، اعلام کرد امریکا و چین در نظر دارند این توافق را در ماه ژانویه در واشنگتن امضا کنند. وزیر کشاورزی چین اعلام کرد در فاز اول توافق قرار است صادرات محصولات کشاورزی چینی به امریکا هم افزایش یابد و از جمله مهم‌ترین محصولات صادراتی چین به

امریکا می‌توان به انواع خرما،گلگلابی و انواع گوشت پرندگان اشاره کرد. قرار است در این مرحله از توافق،ترامپ تعرفه ۱۵ درصدی روی ۱۶۰ میلیارد دلار از کالاهای صادراتی چین که شامل وسایل الکترونیکی مثل گوشی‌های موبایل و کامپیوتر است را حذف کند و تعرفه گمرکی روی ۱۲۰ میلیارد دلار از کالاهای صادراتی چین که عمدتا پوشاک است را از ۱۵ درصد به ۷.۵ درصد برساند.

پدیرش حق مالکیت معنوی بر اختراعات و تکنولوژی امریکا در چین

با امضای فاز اولیه توافق تجاری، چین مجبور به پذیرش حق مالکیت معنوی بر اختراعات و تکنولوژی مورد استفاده امریکا و شرکت‌های حاضر در خاک چین است. هر چند برخی معتقدند این اقدام امریکا جلوگیری از پیشرفت تکنولوژی G۵ توسط شرکت هوآوی و تبدیل شدن به بزرگ ترین غول مخابراتی در جهان است. تلاش‌های چین برای توسعه G۵ در واقع بخشی از برنامه «ساخت چین ۲۰۲۵» بود که در آن تسلط بر صنایع قرن بیست و یک مانند هوش مصنوعی و رباتیک به عنوان هدف مشخص شده بود. سال گذشته این شرکت اعلام کرده بود که تکنولوژی برتر مخابراتی را در اختیار دارد و حاضر است آن را به کشورهای خواهان بفروشد. با این وجود، کشورهای کمی‌با چین همکاری کردند، چراکه امریکا اعلام کرده بود این کشور از تکنولوژی G۵ در راستای منافع خود و جاسوسی از سیستم‌ها استفاده می‌کند.

رشد اقتصادی چین افزایش می‌یابد؟

آمارها از رشد اقتصادی چین نشان می‌دهد، جنگ تجاری و کاهش سرمایه گذاری در این کشور سبب افت شدید رشد اقتصادی چین در ۳۰ سال اخیر شده است. رقم رشد اقتصادی این کشور در سال گذشته میلادی ۶.۱ درصد بوده هرچند سیاستگذاران چینی پیش بینی چنین رشدی را داشتند. بر اساس پیش بینی صندوق بین المللی پول و بانک جهانی ، رشد اقتصادی چین در صورت ادامه دار شدن جنگ تجاری به ۵.۷ درصد می‌رسید، اما اکنون با امضای فاز اولیه قرارداد تجاری، سرمایه گذاری در چین همچنین برنامه‌های اصلاحات محور بیش از پیش مورد توجه قرار می‌گیرد و رشد اقتصادی نیز متناسب با آن افزایش می‌یابد.

مقامات رسمی امریکا و چین اعلام کردند این توافق شامل حمایت از سرمایه‌های فکری، کالاهای کشاورزی و غذایی و خدمات مالی توسط دو طرف است. کاخ سفید اعلام کرد این توافق شامل پیشرفت‌هایی است که در فرایند انتقال تکنولوژی ایجاد می‌شود. در جریان جنگ تجاری اخیر یکن محدودیت‌هایی برای شرکت‌های چینی ایجاد کرده بود و به موجب آنها در مسیر انتقال تکنولوژی موانعی ایجاد شد که قرار است بخشی از این موانع برداشته شود. از طرف دیگر دسترسی امریکا به بازار چین برای دریافت یا ارائه خدمات مالی افزایش پیدا می‌کند.

نکته مهم در این توافق اولیه قرار گرفتن بندهایی برای حل کردن اختلافات و مناقشات بین طرفین است. گفته میشود وجود این بندها می‌تواند زمینه را برای اجرای صحیح بندهای توافقنامه فراهم کند و باعث نشود هسر اختلاف کوچک یا بزرگی در مسیر اجرا منجر به از هم پاشیدن شالوده این توافق شود.

بازار کشاورزی چین برای امریکا در اولویت است

بازار چین بازاری بسیار مهم برای امریکا است. بیشتر چین دومین بازار بزرگ برای محصولات کشاورزی صادراتی امریکا بود ولی بعد از آغاز تنش در روابط تجاری دو کشور، جایگاه چین تنزل یافت و هم اکنون پنجمین بازار بزرگ محصولات کشاورزی صادراتی امریکا محسوب می‌شود.

طبق این مفاد اولیه این توافق، چین موظف است طی دو سال اول این توافق یعنی سالهای ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ میلادی خرید کالاهای مصرفی از امریکا را ۲۰۰ میلیارد دلار نسبت به میزان مبادله در سال ۲۰۱۷ بیشتر کند که این شامل افزایش ۴۰ تا ۵۰ میلیارد دلاری محصولات کشاورزی است ولی گفته نشده که قرار است سالانه خرید چین از محصولات کشاورزی امریکا ۴۰ تا ۵۰ میلیارد دلار افزایش یابد یا این رقم افزایش به ۲ سال تعلق دارد. مقامات چینی هنوز در این موارد اظهارنظری نکرده اند.

در سال ۲۰۱۷ یعنی قبل از اینکه جنگ تجاری بین دو کشور بالا بگیرد، ارزش فروش محصولات کشاورزی امریکایی به چین برابر با ۱۹.۵ میلیارد دلار بود ولی بعد از آغاز تنش در روابط تجاری دو کشور حجم مبادله کاهش یافت. در سال ۲۰۱۸ چین تنها ۹ میلیارد دلار محصول کشاورزی از امریکا خرید که این پاسخی بود به افزایش تعرفه‌های تجاری توسط امریکا.

توافق تجاری امریکا و چین به منزله آغاز فاز دوم رقابت اقتصادی است که از طریق کنترل‌های واردات و صادرات، محدودیت‌های سرمایه‌گذاری و تحریم‌ها انجام خواهد شد. طی دو سال گذشته واشنگتن بی‌سروصدا بنای حقوقی و قانونی برای این کمپین ایجاد کرد. کنگره امریکا در سال ۲۰۱۸ قانونی را برای تشدید کنترل‌ها روی صادرات فناوری‌های جدید مانند روباتیک‌های پیشرفته و هوش مصنوعی و بازیبنی بیشتر سرمایه‌گذاری‌های خارجی در امریکا تصویب کرد. در نوامبر سال ۲۰۱۹ دولت ترامپ و کنگره گام‌هایی را برای ملامت از استفاده شرکت‌های امریکایی از تجهیزات شبکه مخابرات چینی در امریکا برداشتند. در خصوص محدودیت‌های بیشتر برای روابط تجاری و سرمایه‌گذاری میان امریکا و چین مانند محدودیت سرمایه‌گذاری صندوق‌های بازنشستگی کارمندان در چین صحبت‌های زیادی در واشنگتن مطرح می‌شود.

اما شاخص‌ترین نمونه اقدامات ضدچینی هدفمند امریکا، کمپین یک ساله علیه شرکت مخابراتی هوآوی بوده است. این کمپین در س‌های مهمی برای امریکا داشت زیرا از یک رویکرد تعرفه محور برای رقابت با یکن، به ابزارهای تهدیدهای هدفمند مطلوب شد. کمپین علیه هوآوی ضرورت برنامه‌ریزی بهتر، دیپلماسی موثرتر، سرمایه‌گذاری در محصولات جایگزین محصولات چینی، بازیبنی سیستم‌های ریسک‌های بلندمدت

aftab.yz@gmail.com

با امضای فاز اول توافق تجاری چین وامریکا

به اعتقاد صاحبنظران حتی اگر چین به تعهدات خود تحت این توافق عمل کند، توافق مذکور به معنای پایان گرفتن رقابت گسترده میان دو قدرت اقتصادی نیست. رقابت ژئوپلیتیکی و اختلاف بین مدل توسعه اقتصادی چین و سیستم اقتصادی امریکا بسیار شدید است. در مقابل، این توافق به منزله آغاز فاز دوم رقابت اقتصادی است که از طریق کنترل‌های واردات و صادرات، محدودیت‌های سرمایه‌گذاری و تحریم‌ها انجام خواهد شد

میزان پایبندی چین به توافق اخیر در روابط میان دو کشور در سال ۲۰۲۰ تعیین کننده خواهد بود. با وجود رضایت خاطری که از توافق امریکا و چین به وجود آمده است، انتظار می‌رود سال ۲۰۲۰ سال پررویدادی برای تجارت باشد. هنوز مدت کوتاهی از اعلام توافق واشنگتن و پکن نگذشته که شکاف‌هایی میان دو کشور پدیدار شده است. یکی از مسائل عمده، درک متفاوت چین از زمان حذف کامل تعرفه‌های باقی مانده امریکا پس از اجرای این توافق است

استفاده از ابزارهای اقتصادی تهدیدآمیز را منعکس کرد. بر اساس گزارش فاین پالیسی، واشنگتن طی یک سال اخیر به چالش هوآوی با یک کمپین فشار چند وجهی پاسخ داد. محدودیت‌ها روی فروش تراشه‌ها، نرم‌افزار و سایر محصولات شرکت‌های امریکایی به هوآوی تا حد زیادی موفق نشد روی فروش جهانی گوشی‌های هوشمند این شرکت تاثیر منفی بگذارد. اما کمپین دیپلماتیک ترامپ علیه تجهیزات مخابراتی نسل پنجم هوآوی قوی‌تر شد و امریکا، استرالیا، ژاپن و نیوزیلند را متقاعد کرد جلوی شبکه‌های مخابراتی نسل پنجم هوآوی را بگیرند.

فعالیت‌های دیپلماتیک امریکا در اروپا هم باعث شد کشورهای مانند آلمان، انگلیس، ایتالیا و لهستان درباره موافقت با با کارگیری تجهیزات هوآوی در شبکه‌های نسل پنجم بحث کنند که ممکن است منجر به این شود که استفاده از تجهیزات هوآوی تنها به بخش‌های غیرمهم محدود شود. حتی بزرگترین شرکت مخابراتی اسپانیا اخیرا اعلام کرده که با وجود اتکای گسترده‌ای که به هوآوی در شبکه‌های مخابراتی فعلی دارد، قصد دارد استفاده از تجهیزات نسل پنجم هوآوی را محدود کند. اما در جهان در حال توسعه به استثنای چندین کشور مانند ویتنام، هوآوی همچنان نقش مهمی در توسعه شبکه ایفا می‌کند. به عنوان مثال اندازیه آفریقا با وجود گزارش‌های گسترده درباره وجود ابزار شنود در تجهیزات چینی، تفاهم‌نامه‌ای با هوآوی در خصوص توسعه شبکه نسل پنجم امضا کرده است.

توافق تجاری بین چین و امریکا چشم انداز کاملا روشنی ندارد

پهنام ملکی، کارشناس اقتصاد بین الملل در این خصوص به آفتاب یزد گفته بود که به نظر می‌رسد در صورت پایداری توافق سازش و صلح در حوزه‌های اقتصادی می‌تواند عامل ثبات اقتصادی در کشور بوده و طرفین از آن نفع ببرند.

به گفته وی البته به خاطر تضاد منافع توافق تجاری بین چین و امریکا چشم انداز کاملا روشنی ندارد و قطعیت ندارد تا انتها به نتیجه برسد، چرا که چین در جهان تبدیل به قدرت اقتصادی دوم دنیا شده که این قدرت در اقتصادهای قوی حتی امریکا تنه می‌زند. طی ۱۸ ماه اخیر تنش‌های میان چین وامریکا نزدیک به جنگی عمیق پیشرفت داشته است . به اعتقاد وی در مقابل افزایش تعرفه‌های وارداتی توسط ترامپ چین با سیاست‌های مختلف از جمله تضعیف پول یوان درصدد کاهش فشارهای امریکا برآمده است . این کشور درصدد بود تا بازاریابی را از دست ندهد و در مقابل افزایش تعرفه امریکا منافع خود را حفظ کند . استعمار این توافق می‌تواند منابع پولی را از بازارهای سرمایه گذاری کوتاه مدت در طلا ، ارز، اوراق و… به سمت فعالیت‌های بورس و تولید دو کشور سوق دهد .

وی گفته بود اگر این توافق استعمار یابد و فازهای بعدی آن اجرایی نشود ، سرمایه گذاری‌های کوتاه مدت در بازارهای سوداگرانه طلا، ارز و بانک و… وارد بازارهای سرمایه ای بلند مدت تر مانند بورس و تولید می‌شود و بر روی این حوزه‌ها تاثیر مثبت می‌گذارد . براساس فاز اول توافق تجاری میان دوکشور ، قرار است که چین ۲۰۰ میلیارد دلار واردات خود را از امریکا افزایش دهد؛ این یک پیروزی بزرگ برای کشاورزان امریکایی به شمار می‌رود. این امر در مقایسه با

گزارش

یکشنبه ۲۹ دی ۱۳۹۸ • شماره ۵۶۵۳

آفتاب

در این باره گفت: «حتی اگر آنها فاز نخست توافق تجاری را امضا کنند، ما نمی‌دانیم که آیا شرایط تغییر می‌کند یا نه.» وی تقریبا یک سوم خط تولید محصولات خود را از ماه سپتامبر به سرلایناک منتقل کرده تا از تعرفه‌های امریکا در امان بماند. به گفته وونگ، اگر من به فعالیت‌های شرکتم در خارج از چین تنوع نیخشم، بعید است مشتریان سفارشات جدیدی را ثبت کنند. میزان سفارش‌ها در سال گذشته کاهش داشت که بخش عمده آن ناشی از ناملعم بودن تکلیف تعرفه‌ها بود. «حتی اگر ترامپ هم بر سر کار نبود، امریکا باز هم علیه چین اقدام می‌کرد.. بعید است وضعیت به قبل از جنگ تجاری برگردد.»

جیسون لی، مدیر یک شر کت تولید قطعات فلزی در شانگهای گفت، تا قبل از جنگ تجاری حدود ۶۰ درصد فروش شرکت ما به بازار امریکا بود، اما اکنون ایسن رقم حدود ۴۰ درصد است. وی به دنبال مشتریان بیشتر در خارج از امریکاست تا بخشی از این زیان را جبران کند. «در از مدت، به عنوان یک صادرکننده چینی ما تنها باید روی تقویت کیفیت محصولات کار کنیم تا بازارهای دیگری ببایم.»

اما شرکت سیلور استار، تولید کننده جاروبرقی‌های رباتیک در شنژن به جای جستجوی بازارهای خارجی به دنبال افزایش سهم خود از بازار داخلی چین به ویژه از طریق تجارت الکترونیک است. به گفته لودویگ یه، مدیر این شرکت: «سیاست‌های کلان اقتصادی در کنترل شرکت‌های کوچکی مثل ما نیست.»

برخی از شرکت‌ها نیز به دنبال کاهش سرمایه گذاری خود در بخش تحقیق و توسعه هستند. کیم انگ، مدیر یک شرکت تولید کننده محصولات آشپز خانه می‌گوید، این وضعیت قطعا بر کسب و کار ما تاثیر می‌گذارد زیرا تولید محصولات جدید در گرو تحقیق و توسعه است.

واکش چین به خرید نفت از ایران بعد از توافق

اسما امضای توافق تجاری چین وامریکا آی می‌تواند تاثیری بر واردات نفت چین از ایران داشته باشد ؟

برخی کارشناسان می‌گویند امضای توافق تجاری بین چین و امریکا و تعهد چین برای افزایش ۵۰ میلیارد دلاری خرید انرژی از امریکا در کنار تهدید خزانه‌داری این کشور برای توقف واردات نفت از ایران می‌تواند زنگ خطر دوباره‌ای برای کاهش بیشتر نفت صادراتی ایران باشد.

وزارت خزانه‌داری امریکا چین را تهدید کرده که اگر واردات نفت از ایران را متوقف نکند، با تحریم رو به رو خواهد شد.

وزیر خزانه‌داری امریکا گفته که ما برخی از شرکت‌های حمل و نقل چین را که از ایران نفت خریداری می‌کنند، تحریم کرده‌ایم و همچنان ضمن هشدار به چین یا هر کشور دیگری در جهان که با ایران تجارت می‌کند، آن‌ها را تحریم می‌کنیم. وی با بیان اینکه واشنگتن برای حل مسئله نفت ایران با چین مشورت می‌کرد، مدعی شد که امریکا درآمد صادرات) نفت ایران را ۹۵ درصد کاهش داده است. وزیر خزانه‌داری امریکا تاکید کرده که بخش عمده‌ای از این درآمد نفتی باقیمانده از کشور چین است.

بر اساس ادعای وی، همه شرکت‌های دولتی چینی خرید نفت از ایران را متوقف کرده‌اند و وزارت خزانه داری امریکا در حال همکاری نزدیک با طرف چینی برای متوقف کردن فعالیت‌های اضافی در زمینه نفت است.

موضوعی که البته به گفته وزیر نفت ایران تازه نیست. «بیژن زنگنه» به ایرنا گفته که خیلی وقت است این صحبت‌ها را مطرح می‌کنند.

امریکا پیش از این نیز تاکید کرده بود که می‌خواهد صادرات نفت ایران را به صفر برساند اما در عمل ایران ثابت کرد راه‌های دور زدن تحریم را به خوبی یاد گرفته و صادرات طلای سیاه ایرانی همچنان ادامه دارد، هر چند که به نسبت پیش از تحریم‌ها کاهش داشته است.

نکته مهم و سرنوشت ساز برای بازار نفت ایران اما در این بند گنجانده شده که بر اساس آن قرار است پکن خرید انرژی از امریکا را ۵۰ میلیارد دلار افزایش دهد.

افزایش تولید نفت امریکا در سال‌های اخیر، این کشور را به بزرگترین تولیدکننده نفت دنیا تبدیل کرده است. این موضوع باعث شد تا محموله‌های نفت خام خلیج فارس به کمترین میزان ۳۰ سال اخیر برای صادرات به امریکا برسد.

امریکا به لطف رونق تولید شیل ، محموله‌ها را از خلیج فارس به ۲۰ سال گذشته کاهش داد. اما این تنها تهدید نفت شیل برای نفت خام خاورمیانه و از جمله ایران به شمار نمی‌رود. امریکا با تکیه بر تولید نفت شیل، در تلاش است تا به صادرکننده نفت خام تبدیل شود. رویایی که گام‌های اول آن را برداشته و صادرات نفت این کشور به شرق آسیا و اروپا آغاز شده است.

آمارهای منتشر شده توسط امریکا نشان می‌دهد که تولید روزانه نفت شیل این کشور قرار است هر سال ۱.۵ میلیون بشکه افزایش پیدا کند و از همین رو این کشور به دنبال بازارهای صادراتی جدیدی است اما از آنجا که روند رشد مصرف انرژی در جهان با این شتاب فزاینده نیست، بنابراین امریکا به دنبال تصاحب بازار سایر کشورها برای صادرات نفت خود است.

در این راه از یک سو تحریم‌های نفتی کشورهای مختلف از ایران تا ونزولا را در دستور کار قرار می‌دهد تا نفت بیشتری از بازار خارج شود و از سوی دیگر در تلاش است تا قیمت نفت نفت امریکا را در مقابل قیمت سبد نفتی اوپک پایین نگه دارد.

تنش‌های خاورمیانه نیز البته به کمک امریکا آمده تا آنجا که کارگزاران و معامله‌گران نفت در آسیا به بلومبرگ گفتند کرایه مسیر خاورمیانه به چین در برخی از موارد حداقل ۱۴ درصد نسبت به سفارشهای قبلی افزایش داشته و دکلان به دنبال دریافت نرخ بالاتری برای ورود نفتکش‌ها و بارگیری محموله‌های نفتی در منطقه خلیج فارس هستند.

با توجه به این موارد، فشار جدید خزانه‌داری امریکا به چین برای توقف واردات نفت از ایران را می‌توان تکانه آخر پازل امریکا برای حضور در بازار طلای سیاه دانست. حال باید دید با توجه به توافق تجاری صورت گرفته بین چین و امریکا، آیا کشور ازدهای زرد حاضر است به درخواست امریکا پاسخ مثبت دهد؟